

Segurtasun-gomendioak San Juan suetarako

Gomendio hauek San Juan gaueko suen antolatzaileentzat eta haietan parte hartzen dutenentzat dira.

San Juan suak gozatzeko gakoa da inguruan suterik eta ezbeharrik ez gertatzea

1. Gomendio orokorrak antolatzaileentzat eta udal agintarientzat:

- **Arduradun bat** egongo da, identifikaturik, antolatzaileen ordezkari.
- Sua eraikin, ibilgailu eta landaretza handietatik urrun piztu behar da. Oro har, txondorraren eta elementu horien arteko distantzia haren garaiera **halako 5** izan behar da.
- Su-txondorra **elektrizitate-lineetatik** eta telefono-lineetatik urrun egon behar da.
- Bide bat zabalik utzi behar da **larrialdi-zerbitzuak** bertaratzeko.
- Txondorra ezin da izan **4 metro** baino handiagoa, *ez zabaleran, ez luzeran, ez garaieran*.
- **Segurtasun-ingurua** markatu behar da, 2 - 4 metro ingurukoa, txondorraren tamainaren arabera, eta horren ardura dutenak baino ezin izango dira sartu barruan.
- Erregaiak pilatuta dauden eremua mugatu behar da.
- Gehienez ere, **72 ordu lehenago** hasi txondorra egiten.
- Aurretik finkatzen badira erregaiak biltzeko eremua eta sua egingo den eremua, bilketa-eremuan su-eremuko baldintza berak aplikatu behar dira, behar ez den suterik gerta ez dadin.
- Txondorraren eremuan suak kalte egiteko moduko **asfaltoa edo baldosak** egonez gero, hondarrezko edo lurrezko oinarria ipini behar da, 10 cm-ko lodierakoa gutxienez.
- Kontuan eduki behar dira **haizeak** nondik eta nolako indarrarekin jotzen duen. Haize zakarra badabil, beharbada hobe litzateke surik ez piztea eta gaua arriskurik gabe gozatzea.
- Haizearen abiadura dela eta **abisu horia** eman bada, udal agintaritzak erabakiko du ekitaldiarekin aurrera egin edo ez, eta behar diren prebentzio-neurriak ezarriko ditu. Ostera, **alerta laranja** edo **alarma gorria** emanez gero, sua bertan behera utziko da.
- Udalak sua pizteko baimena eman duela edo horrekin ados dagoela egiaztatu behar da, udal arautegiaren arabera beharrezkoa bada.
- Suak ezin du iraun piztuta **4 ordu** baino luzeago, ez eta goizaldeko **02:00ak ezker**o ere.
- Su-txondorraren neurriak eta suaren iraupena udalaren baimenarekin baino ezin dira handitu.

2. Kontuz ibili:

- **Sua pizteko** honako hauek bakarrik erabili: papera, lasto lehorra eta ezpalak edo barbakoa-pastillak.
- Ez erabili likido suharberarik: alkohola, kerosenoa, gasolioa, disolbatzaileak (*ikusi eranskina*)
- Ez ipini txondorrean, ez inguruan, objektu piroteknikorik (*suziriak, petardoak...*), eta ez bota sutara.
- Ez bota sutara esprairik, potorik ez zaborrik.
- Ez erre pneumatikorik, goma-apardun altzaririk, koltxoirik ez kuxinik. Horiek guztiek ke toxikoak sortzen dituzte.
- Ahal dela, erregaiak lehor egon behar lirateke. Horrela, hobeto erreko dira eta ke gutxiago sortuko da.
- Garbitu eremua: bota zaborra eta ez utzi ezer lurgainean, inork sutara bota ez dezan.
- Ez ipini txondorraren kanpoaldean suak sortzen dituen korronteek airean gora eramateko moduko paperik ez oihalik.
- Su ondoan beti egon behar da **heldu** bat.
- Sutatik gertu ur-mahuka, sua jotzekoak edo su-itzalgailuak eduki behar dira.
- Argi egiteko petrolioizko edo parafinazko zuziak erabiliz gero, ondo egonkortu behar dira, erori eta surik ez pizteko.
- Jaia amaitu edo sua amatatutakoan ezabatu txingar eta hausbero guztiak, haizeak eraman ez ditzan; horretarako, bota ura erabat hoztu arte edo estali hondarrez edo lurrez.

3. Norbait errez gero:

- Busti ur hotzez erretako azal-eremua luzaroan (*15 minutu*).
- Hasieran, ez eman pomadarik ez desinfektatzailerik.
- Suak arropa hartzen badu, lurrera bota eta egin pirritan alde batera eta bestera, aurpegia eskuekin babestuta. Estali manta batekin edo beroki batekin eta astindu indar handirik gabe garra itzali arte.
- Erredura sakona edo zabala bada, deitu SOS Deiak zerbitzura (**112**) eta eraman osasun-zentro batera, erretako gunea airean utzita edo serum fisiologikoz bustitako gaza esteril batekin estalita.
- Ehunik badago azalean erantsita, ez saiatu bereizten.

ERANSKINA (kasu berezietan azeleratzaileak erabiltzea)

Gogoan eduki ez dela erabili behar azeleratzailerik (likido suharberen nahastea).

Euria dela eta azeleratzailea erabili behar izanez gero:

- Gasolioa eta gasolina nahastu behar dira (gasolina % 15 gehienez) edo, bestela, sua pizteko likido edo gel berezia erabili behar da. **Ez erabili gasolina, alkohol edo disolbatzaile hutsa**, horiekin erraz gerta baitaiteke deflagrazioa.
- Azeleratzaileak garraiatzeko eta biltzeko ontziak **homologatuak** izan behar dira eta **tamaina egokikoak**.
- Zentzuzko kopurua baino ez da erabili behar. Ez busti txondor guztia; nahiko da oinarriko eremu txiki batekin.
- Likido suharberen lurrinak airea baino astunagoak dira. Azeleratzailea txondorraren barruan sartzen bada, lurruna behealdean pilatuko da.
- Azeleratzailea botatzen denetik sua piztu arte ez da denbora luzea pasatu behar, deflagrazioa sortzeko moduko lurrun-pilaketarik gerta ez dadin. Gomendioa da **20 segundo** baino gehiago ez pasatzea. Ontzia ondo itxi behar da eta txondorretik urrun utzi behar da sua piztu aurretik. Aurreko eragiketa aditutako **bi pertsonak** egin behar dute.
- Txondorra sutan dagoela, ezin da bota azeleratzaile gehiago, ontziak berak su hartzeko arriskua dago eta.

Azeleratzaileak oso arriskutsuak dira; ahal dela, ez erabili.